

Sygn. akt IC 1668/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lipca 2015 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Damian Czajka

Protokolant: Karolina Nesterewicz

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2015 roku w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. S.

przeciwko Przedsiębiorstwu Budowlanemu (...) Sp. z o.o. w P.

o przywrócenie stanu zgodnego z prawem

I. powództwo oddała;

II. nakazuje uiścić stronie powodowej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku 803,10 zł tytułem zwrotu wydatków postępowania.

Sygnatura akt I C 1668/13

UZASADNIENIE

Powód Z. S. wniósł o nakazanie stronie pozwanej Przedsiębiorstwu Budowlanemu (...) sp. z o.o. w P. przywrócenia do stanu poprzedniego gruntu stanowiącego część działki numer (...) położonej w K. przy ulicy (...), obręb (...), poprzez usunięcie zalegających warstw błota z wyżej wymienionej działki w jej północno-wschodniej części prowadzącej do działki numer (...) na długości 30 m do wejścia na teren tej działki, a nadto na rozgałęzieniu drogi przed działką numer (...) poprzez wyrównanie zagłębienia gruntu do poziomów z pozostałą częścią działki oraz nawiezienie i ułożenie na niej nowej warstwy kłińca zgodnie z zasadami sztuki budowlanej w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia, pod rygorem zlecenia tych prac przez powoda innemu podmiotowi na koszty i ryzyko strony pozwanej. Uzasadniając żądanie powód wskazał, że jest współużytkownikiem wieczystym nieruchomości opisanej w żądaniu powództwa, stanowiącej drogą dojazdową do nieruchomości położonych w jej obrębie. Działka ta dodatkowo ograniczy także z potokiem J.. We wrześniu 2012 roku strona pozwana, działając na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we W. rozpoczęła wykonywanie prac naprawy linii brzegu potoku oraz wycinkę drzew z jego koryta. W tym celu ciężki sprzęt w postaci samochodów i koparek przyjeżdżał kilka razy dziennie przez działkę numer (...), przez którą prowadzi dojazd do koryta potoku, znajdującego się na działce nr (...). W ten sposób transportowano duże ilości betonu oraz ścięte pnie drzew. Po zakończeniu prac, każdego dnia operator koparki, aby umożliwić przejazd drogą ściągał z niej zwaly błota, usuwając tym samym warstwy kłińca. W wyniku tych działań droga została zniszczona, wgnieciona i zmieszana z błotem. Przed rozpoczęciem prac przez stronę pozwaną stan drogi był bardzo dobry. Była ona utwardzona tłuczniem, na którym wysypana była warstwa grysu, powierzchnia jej była wyrównana i ubita. Na skutek zawiadomienia mieszkańców okolicznych nieruchomości Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we W. zobowiązał stronę pozwaną do zabrania warstwy błota i nawiezienia koniecznej warstwy kruszywa. Zobowiązanie to strona pozwana zgodnie z własnym oświadczeniem wykonać miała do dnia 10 grudnia 2012 roku. Doszło jednak jedynie

do usunięcia części nagromadzonego błota sprzed działki numer (...), nawiezienia i rozłożenia klinca na obszarze położonym przed działkami numer (...) oraz do rozpoczęcia uzupełnienia braków kruszywa na spornym obszarze, lecz prace te przerwano nie doprowadzając ich do końca. Do chwili obecnej droga nie została przywrócona do stanu sprzed remontu, a szkody nie zostały usunięte pomimo wielokrotnych zapewnień ze strony pozwanego przedsiębiorstwa. Zgodnie z art. 233 k.c. w granicach określonych przez ustawy i zasady współzycia społecznego oraz przez umowę o oddanie gruntu w Skargą Państwa lub gruntu należącego do jednostek samorządu terytorialnego bądź ich związków w użytkowanie wieczyste, użytkownik może korzystać z gruntu z wyłączeniem innych osób. W tych samych granicach użytkownik wieczysty może swoim prawem rozporządzać. Nie budzi wątpliwości w orzecznictwie, że użytkownik wieczysty korzysta z analogicznych uprawnień jak właściciel nieruchomości, w tym także z ewentualnych roszczeń związanych z naruszeniem jego prawa. Na tej podstawie zastosowanie znajduje w sposób odpowiedni przepis art. 222 § 2 k.c. zgodnie, z którym przeciwko osobie, która narusza własność inny sposób aniżeli przez pozbawienie właściciela faktycznego władztwa nad rzeczą, przysługuje właścicielowi roszczenie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem. W okolicznościach sporu strona pozwana dokonała bezprawnej ingerencji w prawo użytkownika wieczystego powoda poprzez zdegradowanie stanu technicznego drogi, natomiast przywrócenie stanu zgodnego z prawem możliwe będzie jedynie poprzez usunięcie zalegających warstw błota z działki, wyrównanie gruntu do poziomu z pozostałą częścią działki oraz utwardzenie drogi tłuczniem, zgodnie z zasadami sztuki budowlanej oraz ułożenie na niej nowej warstwy klinca. Legitymacji do wystąpienia z niniejszym powództwem powód upatruje w art. 209 k.c. zgodnie, z którym każdy ze współwłaścicieli może wykonywać wszelkie czynności i dochodzić wszelkich roszczeń, które zmierzają do zachowania wspólnego prawa.

W odpowiedzi na pozew Przedsiębiorstwo Budowlane (...) sp. z o.o. w P. przyznała, że wykonywała roboty remontowe na potoku J.. Po przekazaniu placu budowy przez zlecającego strona pozwana uzgodniła z właścicielami działek przylegających do linii brzegowej możliwość przejazdu przez ich grunty. Pozwane przedsiębiorstwo nie korzystało z działki w części opisanej w żądaniu pozwu, a po zakończeniu prac budowlanych przystąpiło do naprawy uszkodzonej działki numer (...) oraz drogi w tym rejonie, łącznie ze skrzyżowaniem naprzeciwko działki numer (...). Po zakończeniu robót strona pozwana uzyskała oświadczenie S. S., że nie wnosi zastrzeżeń do stanu terenu przyległego i drogi dojazdowej do jego posesji. Dodatkowo uzgodniono, że po ustąpieniu mrozów strona pozwana usunie warstwę błota z drogi dojazdowej naprzeciw działki (...) i na to miejsce nawiezie wywrotkę klinca, co zostało wykonane 18 grudnia 2012 roku. Część drogi w obrębie działki numer (...) , z której korzystała strona pozwana została ponownie odbudowana i pozostawiona w stanie lepszym niż przed wejściem na ten teren.

Sąd ustalił:

We wrześniu 2012 roku strona pozwana, działając na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we W. rozpoczęła wykonywanie prac naprawy linii brzegu potoku J. oraz wycinkę drzew z jego koryta. W tym celu ciężki sprzęt w postaci samochodów i koparek przyjeżdżał kilka razy dziennie przez działkę numer (...) (będącej we współużytkowaniu wieczystym powoda w 1/14 części), przez którą prowadzi dojazd do koryta potoku, znajdującego się na działce nr (...). W ten sposób transportowano duże ilości betonu oraz ścięte pnie drzew. Po zakończeniu prac, każdego dnia operator koparki, aby umożliwić przejazd drogą ściągał z niej zwały błota, usuwając tym samym warstwy klinca. W wyniku tych działań droga została zniszczona, wgnieciona i zmieszana z błotem.

Dowód:

- odpis KW (...) (k. 9-12),
- fotografie (k.15-25, 50-54),
- zeznania świadków J. K. (k. 55), P. M. (k.55-56), S. S. (k. 56-57, 81-82), J. L. (k.79), R. K. (k. 79-80),
- zeznania stron (k.80-81).

Przed rozpoczęciem prac przez stronę pozwaną stan drogi był bardzo dobry. Wcześniej na całej szerokości od działki nr (...), poprzez rozjazd naprzeciwko działki (...) – na całej jej długości do wjazdu na działkę nr (...), była ona utwardzona ok. 0,5 m podbudową w korycie, a następnie wysypana różnej granulacji tłuczniem – tzw. B. M., powierzchnia jej była wyrównana i ubita.

Dowód:

- zeznania świadków J. K. (k. 55), P. M. (k.55-56), S. S. (k. 56-57, 81-82), J. L. (k.79), R. K. (k. 79-80),
- zeznania powoda (k.80-81).

Na skutek zawiadomienia A. i S. S. skierowanego do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we W. reprezentujący pozwaną spółkę (...) zobowiązał się, pisemnym oświadczeniem z dnia 10 grudnia 2012 roku, do zabrania warstwy błota i nawiezienia koniecznej warstwy kruszywa do nieruchomości S. S.. Zobowiązanie to strona pozwana zgodnie z własnym oświadczeniem wykonać miała do dnia 10 grudnia 2012 roku. Doszło jednak jedynie do usunięcia części nagromadzonego błota sprzed działki numer (...), nawiezienia i rozłożenia kłińca na obszarze położonym przed działkami numer (...) oraz do rozpoczęcia uzupełnienia braków kruszywa na spornym obszarze, lecz prace te przerwano nie, doprowadzając ich do końca. Do chwili obecnej droga nie została przywrócona do stanu poprzedniego.

Dowód:

- pismo A. i S. S. (k.26),
- oświadczenie M. K. (k. 27),
- pisma stron (k. 28-36).

Opiniujący w sprawie biegły sądowy w z zakresu budownictwa (...) na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy oraz przeprowadzonej wizji na miejscu potwierdził że największe uszkodzenia nawierzchni występują na skrzyżowaniu naprzeciwko działki numer (...), stąd na tym terenie należy ułożyć nową nawierzchnię, zaś na odcinku drogi do wejścia do działki numer (...) występują lokalne ubytki wymagające jedynie uzupełnienia. Biegły wskazał, że celem doprowadzenia istniejącej nawierzchni to uczniowie do stanu zgodnego ze sztuką budowlaną, należy dokonać jej remontu poprzez ułożenie warstwy tłucznia o uziarnieniu ciągłym w zakresie od 0-63 mm przy potraktowaniu istniejącej nawierzchni jako warstwy podbudowy. Z obmiarów przeprowadzonych przez biegłego wynika iż powierzchnia remontu wynosi 330 m². Zgodnie ze sztuką budowlaną należy zużyć 71,28 ton tłucznia granitowego, który posiada odpowiednie właściwości dla tego typu budowy. Wartość tłucznia do remontu przy średniej cenie za tonę 36 zł wynosi 2566,08 zł. W opinii uzupełniającej biegły wskazał, że minimalną grubością dla nawierzchni tłuczniowej jest warstwa tłucznia o głębokości 8 cm. Mając na uwadze wykonanie nadbudowy z tłucznia marmurowego tzw. B. M., przy przyjęciu parametrów wynikających ze sztuki budowlanej, wymagałoby to użycia 74,18 ton wspomnianego kruszywa o wartości – przyjmując średnią cenę 15 zł za tonę – 1112,70 zł.

Dowód:

- opinia biegłego (130-142, 99-108).

Sąd zważył:

Opisany wyżej stan faktyczny sporu Sąd ustalił na podstawie przedstawionych przez strony dowodów, przede wszystkim w oparciu o zeznania świadków - okolicznych mieszkańców, którzy w sposób jednoznaczny potwierdzili okoliczność zniszczenia spornej drogi w okresie prowadzenia przez pozwaną przedsiębiorstwo robót związanych z regulacją potoku J.. Okoliczność prowadzonych robót w tym posługiwania się ciężkim sprzętem degradującym nawierzchnie drogi potwierdził także zeznający na wniosek strony pozwanej świadek R. K., który wskazał, że wybierano warstwę błota wraz z warstwą kłińca oraz, że nie wyplukiwano błota z opon przejeżdżających ciężkich

samochodów. Nie trzeba wiedzy specjalnej do stwierdzenia, że sposób naprawy drogi polegający jedynie na zbieraniu błota wraz tłuczniem i usypywania w to miejsce niewielkiej warstwy kruszywa nie mógł spełnić swojej roli i wskutek późniejszych opadów błoto pojawiało się ponownie, zaś droga była grząska. Prawidłowy sposób naprawy nawierzchni wskazany został w opinii biegłego sądowego. Pośrednio biegły potwierdził także niewłaściwy stan drogi na wskazanym w żądaniu pozwu odcinku.

Zgodnie z art. 233 k.c. w granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego oraz przez umowę o oddanie gruntu w Skargą Państwa lub gruntu należącego do jednostek samorządu terytorialnego bądź ich związków w użytkowanie wieczyste, użytkownik może korzystać z gruntu z wyłączeniem innych osób. W tych samych granicach użytkownik wieczysty może swoim prawem rozporządzać. Nie budzi wątpliwości w orzecznictwie, że użytkownik wieczysty korzysta z analogicznych uprawnień jak właściciel nieruchomości, w tym także z ewentualnych roszczeń związanych z naruszeniem jego prawa. Na tej podstawie zastosowanie znajduje w sposób odpowiedni przepis art. 222 § 2 k.c. zgodnie, z którym przeciwko osobie, która narusza własność inny sposób aniżeli przez pozbawienie właściciela faktycznego władztwa nad rzeczą, przysługuje właścicielowi roszczenie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem. W okolicznościach sporu strona pozwana dokonała bezprawnej ingerencji w prawo użytkownika wieczystego powoda poprzez zdegradowanie stanu technicznego drogi, zaś przywrócenie stanu zgodnego z prawem możliwe będzie jedynie poprzez usunięcie zalegających warstw błota z działki, wyrównanie gruntu do poziomu z pozostałą częścią działki oraz utwardzenie drogi tłuczniem, zgodnie z zasadami sztuki budowlanej oraz ułożenie na niej nowej warstwy klinkera. Legitymacji do wystąpienia z niniejszym powództwem powód słusznie upatruje w art. 209 k.c. zgodnie, z którym każdy ze współwłaścicieli może wykonywać wszelkie czynności i dochodzić wszelkich roszczeń, które zmierzają do zachowania wspólnego prawa. Określając szczegółowo zachowanie, jakie ma być nakazane stronie pozwanej strona powodowa błędnie przyjęła jednak, że stanem zgodnym z prawem w opisanym art. 222 § 2 k.c. jest wykonanie przez pozwaną spółkę grogi w sposób i o parametrach właściwych do tego typu budowli drogowych wskazany przez biegłego. Stan zgodny z prawem w rozumieniu powołanego przepisu to stan w jakim droga znajdowała się przed naruszeniem prawa, w takim bowiem zakresie uszczerbek poniósł uprawniony. Jeżeli droga wybudowana była pierwotnie przy zastosowaniu kruszywa nie zalecanego na powierzchnię nadbudowy, powód żądać może odbudowania w tym tylko zakresie, ponieważ droga ma być przywrócona do stanu poprzedniego, a nie do stanu właściwego przy optymalnego z punktu widzenia zasad sztuki budowlanej. W przeciwnym razie prowadziłyby to do niesłusznego wzbogacenia strony powodowej. Z przedstawianych przez biegłego wyliczeń wynika, że użycie zamiast zalecanego kruszywa granitowego, kruszywa marmurowego tzw. B. M. o połowę obniża koszty zakupu materiałów, z całą pewnością też podwyższa koszty transportu bowiem kruszywo granitowe jest na tutejszym obszarze znacznie mniej dostępne niż stosowana powszechnie wspomniana tzw. B. M..

W mając na uwadze związanie Sądu treścią żądania strony powodowej (art. 321 k.p.c.), szczegółowo opisanego w piśmie procesowym z dnia 7 lipca 2015 roku, Sąd powództwo oddalił, orzekając o kosztach w myśl art. 98 § 1 k.p.c.